

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakoleza).

Oznámy (inzeráty) účtujú sa levne a
platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Jaký život taká smrť!

V dedine Š. žila zámožná rodina. V rodine bol pokoj, blahobyt a láska, dokiaľ otec rodiny nezamiloval si karty a pijatiku a dokiaľ nechytal sa panského chleba. Je to známa vec že každého alkoholika pochyťí z počiatku hrdosť, sebavedomie a túžba po v úradoch. Skromnosť, jednoduchosť a sporivosť ustúpia hrišnej pýche a márnosti. Čo trati alkoholik na duši a srdci, to nahradí chce z vonku úradom, známosťou s mocnými ľuďmi a šatami. Odhodí kroj, stane sa pánom, začne troviť a žiť lahtikársky.

Tak stalo sa aj P. R. v obci Š. ktorý všetko vynaložil na to, aby sa stal rychtárom, myslel že tento úrad ho vytrhne, ale darmo, dlhy rástly, vážnosť klesala a páni nepomáhali. Klesal vždy hlbšie. Z rychtárstva ho shodili, majetok mu predali.

Žena mu od žialu zomrela, peňazí nebolo už ani na čistý špiritus, viera a nádej vymrely mu zo srdca. Zavraždím sa: povedalo mu zlé svedomie. Vešal sa, ale nešlo to. Na kašňu vyložil ťažký kameň, ľahnúť si na zem a stiahol ho provazom na svoju hlavu, s hlavou krvavou dovezli ho do nemocnice kde onedlho zomrel. Tak zomierajú tí ktorí oddali sa pod vládu alkoholu.

Čo koho bolí?

Prešporskú obchodnú komoru ohromne mrzia gazdovsko-potravné spolky a truchlivejšie plače nad nimi ako nekdý Jeremiaš prorok nad zrúcaninami mesta Jeruzalema. Neoplaškáva tie spolky, ktoré na nepravých základoch súc založené po 2-3 ročnom účinkovaní zanikly, ale ľúto je mu tých spolkov, ktorým sa dobre darí.

Referát prešporskej obchodnej komory na potravné spolky sa vzťahujúci s opravdovou úľobou otiskujú všetky hebrejské noviny. Nás referát tento neprekvapil, čítali sme už aj iné zprávy, keď obchodné komory mali svoje zasadnutia v Soprone, v Miškoveci tam bolo ešte viacej aj vajkania.

Páni moji len pokoj a ticho. Vy ste boli ti, čo ste vždycky hlásali slobodu obchodu a priemyslu, vy ste boli čo ste zrúcali tie múry, ktoré kedysi obhajovali priemysel a obchod malý a to všetko v mene slobody a rovnoprávnosti, a my teraz s vami súhlasíme, keď je sloboda nech je sloboda, ale my si ju žiadame aj pre seba. Čo slobodno jednomu, to slobodno všetkým. Kupectvo nenie taká vec, ktorá by bola viazaná len na Šalamúnov a Móricov, ale prístupná je aj Janom a Ďurom, a Pavlovi, práve tak jako Havlovi, náš zdravý rozum nám to tak vraví: Teda nech nežlknú tí páni od zavisť!

Žalujú sa, že potravné spolky strhly na seba odpredaj všetkých kolonialných tovarov o pre domácnosť potrebných vecí a dľa nich by mali odpredávať len žito, jačmeň, raž, krumpľ atď. vo veľkom. Či nepoznáte v tomto hlas farizeja? Budeme my aj tieto veci odpredávať a sa aj chystáme ku tomu, len že to je ešte dlhá práca, posiaľ sme porád ešte aj pri našich dobrých spolkoch porád len chudobní žobráci, chýba nám ešte dostatočný kapitál a keď k tomu príjde, zaiste začnete bedákať zase, že ničieme veľko kupectvo, ten váš „nagykerekedele“.

A potom naše potravné spolky ešte ponechali Vám toľko oborov a odvetví obchodu, že ani za 30 rokov nedospejeme tam, kde ste vy, pozrite jeden odbor kupectva, ten je úplne slobodný, do tohoto privilegovaného remesla čili kupectva sa žiadon potravný spolok nemieša a to je obchod so zajačímia kozkami, handrami a kostami. Toto privilegium im neodoberame, v inom ale žiadame si rovnoprávnosť, veď v XX. storočí žijeme, v storočí rovnosti a voľnosti a braterstva, teda vo všetkom rovný podiel.

Vaše žornále, pressy a lojdy za základ mravouky hlásaly Darwinov princíp: boj o život, na tento sa odvolávaly, kedykoľvek vyčicané a ľudskej hodnosti pozbavené massy ľudu sa vzbúrili oproti svojim vykorisťovateľom a na stranu veľkého, svetového kapitálu sa vždy postavily. Darwin vám bol svätým mudrcom, nauka jeho božské zjavenie a teraz, keď sa aj vám poskytuje príležitosť zakusit pravdu tejto nauky, už o pomoc voláte. Nenie to smiešne?

Pišu, že vraj potravné spolky zničia kupectvo a obchod. Nebuďte takí naivní, nemyslíte si, že u nás všetci ľudia na hlavu padli, dobre to oni už vedia, že v Nemecku a v Anglicku už od 50-60 rokov účinkujú spolky a družstva a je tam trocha iný obchod a kupectvo ako je u nás. Aj tam boly spolky a družstva nevyhnutne potrebné, aby slobodné vykorisťovanie zlomili a úžeru s potravnými článkami zničili, čo sa im aj pošťastilo a preto tieto spolky slúžia len ku očisteniu obchodu od takých živlov, ktoré hlúposť ľudu ku sobeckým svojim cieľom využívali a využívajú.

Prešporskú komoru bolia ešte aj iné veci, na ktoré tiež odpoviem. Spolkár.

Reč

k mládencom „narukujúcim,“ aby zostali vernými Bohu i národu.

II.

Milí bratia, to vám neviem povedať, budete-li ako vojaci v opravdovej vojne bojovať, ale toľko vám uhadnem, že boj proti zlému vás neminie! A tu smeie prisahám, že statnejší vojak a chlap bude nie práve ten, ktorý sa obrovskou silou honosíť môže, než ten muž, ktorý duševnou silou dovodí odolať všetkým pokušeniam tela, sveta a diabla. . . . Drahi bratia, tuhá, pretuhá to bude vojna, lebo v nej zápasíte budete s vlastnou krvou, s ľudskými ohľadami a s tou pekelnou mocou, ktorá vždy za dobrými čiha, lebo zli už i bez toho do jej dvora patria! Jedovatá pálenka bude vás lákať a vábiť ako med! k tomu kamaráti z mokrej štvrti neprestanú vás volať do „veselých“, „tajných“, „inteligentnejších“ spoločností len aby vás pripravili o najväčší poklad, o mravnú čistotu vašu: bratia, nič nedajte na sladké slová, hnusná osklivosť sa do nich odieva! Kto nie je čistý, závidí iným, že sú čisti a s čertovskými figlami pracuje na tom, aby i iných nečistými učinil. . . . A beda kto do tohoto dvojakého osidla padne! Pálenka a ten hnusný hriech prepália tvrdé svahy na hnilé mäso a tú nešťastnú dušu znivočia na handru. Práca, jedlo vám chutnať nebude, spoločnosť iných vás nepoteší i samým na tarchu budete a rodina vaša až do smrti preklnáť bude nešťastný tento okamih, v ktorom na vojančinu odchádzate! Preto len v Pánu Bohu dôverujte, len zlých príležitostí sa varujte! „lebo kto raz poctivosť ztratí, nikto mu ju nenavrátí.“

A vojenská reč, či viete aká je! Nemyslíte si, že tá, ktorou ste ako neviné nemluviatka najsámprv slovo „Pánu“ vyslovili! Nuže: nemecká, myslíte si? Klamete sa, bratia: ani slovenská, ani nemecká, ani maďarská, ale — čertovská. Ano, čertovská, lebo len čert môže vymysleť v hroznej nenávisti a zlosti svej tak ruhavé výrazy, akými na vojančine — žiaľbohu — samého Pána Boha, Svätých a všetko čo je sväté, nemilosrdne obrážajú! Bratia, duše moje, vedte, že statočný človek nevezme do úst otráveného slova tej pekelnéj reči: preto radnej mlčte, než by ste na sebe obraz boží a obraz hodného človeka pošpátili! . . . Známe jedného dôstojníka, ktorý nepri ani jednej kliatby, ani jedného nemravného slova u poddaných svojich; on sám ale tak kresťansky žije, že každý mesiac aspoň raz pristupuje k sviatosti pokánia a k sv. prijímaniu. Z prvu smiali sa mu, neskôr však ctíli a ctia si ho jak poddaní, tak predstavení a práve včera som počul, že sa stal kapitánom. Nuž bratia, z tohoto vidíte, že náboženstvo je nielen pre baby, ale že i statný vojak sa pridržá Pána Boha, jak svoj rozum nie vo väčku, (kapsy), než v hlave nosí. . . . Pridržaj sa ho i ty, dušo milá a keď raňajšiu alebo večerňajšiu modlitbu svoju odbavovať budeš, zo srdca povedz mu tieto úprimné slová: Bože, Pane môj, čím sa Ti odslúžim za všetky dobrodenia, ktoré som od Teba prijal; tisícov na chrámy nemám, ani v chráme Tvojom v modlitbe pretrvávajú nemôžem, ale s vrúcnou vďačnosťou bozkám tú dobrotvivú ruku, ktorá ma až posiaľ opatrovala! Za etnosť sa pred nikým nehanbím: nech sa hanbí ten, kto kradne a smilní, ja keď mám čisté svedomie, som dľa ceny viac hodný, ako — nedajbože — i všetci bezbožní dôstojníci vo spolok! S týmto blahým pokladom choďte, bratia a nebeský Otec vás nikdy neopustí!

(Pokračovanie.)

Zlaté zrnka.

„Za celý svet nemôžem pochopiť, že ľudia ochotne prijímajú úder za nič, ale predsa nechcu predávať pantličky lacno; že sú hotoví vydať sa na križácku výpravu, aby vydobili hrob pochovaného Boha, ale nepohnú nohou, aby vyplnili rozkazy Boha živého, že sa rozbehnú bosí všade, aby kázali svoju ieru, ale musí sa im masťne platiť, aby ju prevádzali, a že sú vždy ochotní rozdávať darom evanjelium, ale nie bochníky a rybyčky.“

Najväčšia službu preukázate štátu, jestli pozdvihnete duše občanov a nie strechy na domy, lebo lepšie je aby veľké duše prebývali v príbytkoch malých, nežli aby nízke duše čiňaly v rozsiahlych budovách.

Národný pokrok je súhrn energie i rozšafnosti každého jednotlivca, práve jako úpadok národa je následkom záhalčivosti, sobectva a nepravosti jednotlivých ľudí. To čo obyčajne nazývame sociálnym zlom, býva väčšinou výsledok zvráteného života jednotlivcov.

S. Smiles,
anglický národohospodársky spisovateľ.

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy).

— Z Trenčianskej. Mnoho vidím, mnoho zkusím, keď sa potikam s mojimi drôtami po tom širom sveta poli, hľadajúc ten vzdajší chlieb. Ale s radosťou sa naplňuje moje drôtárske srdce, keď vidím krásne napredovanie mojich bratov Slovákov po iných krajoch, keď vidím, že spojenými silami odražia útok nevedomitej úžery, ktorá dnes-zajtra pohltne nás všetkých tu na Horniakoch. Preto aby ste sa vy drahi bratia v tých lepších krajoch ešte silnejšie ozbrojili proti úžernikom, aby ste ešte silnejšie prilnuli jeden k druhému a k vašim vodcom, opíšem vám na krátko náš biedny stav. Čili samovládu úžery v trenčianskej.

Úžerníctvo sa u nás pestuje nie len s peniazmi, ale i s dobytkom a vôbec so všetkým čo má cenu ešte i s česťou. Hlavná príčina úžery, jako inde, tak i u nás je korhelstvo. Naši úžerníci — zo zajačieho pokolenia — nezadajú hned smrteľnú ranu svojim obeťam, ale až všetky sily využili, keď už nie sú v stave pre seba nič vytlačíť, žiadny úžitok, potom odkopnú svoju vyssátnu obeť. Takýmto spôsobom i nás dnes už milostpán „Hairik (Heinrich)“, ktorý k nám s noškou prišiel, polovicu mojich spoluobčanov odpravil. Títo do ľudskej podoby vtelení dravci obyčajne s tou prekliatou besnicou pritiahnu k sebe náš ľahkomyselný a ľahkoveriaci ľud, potom v čas potreby poskytnú mu i malú počišku, ktorú vraj v zime môže i odrobiť. Naš ľud uverí podliackym slovám a sadne na lep; každodenne ide sa občerstviť, posilniť a phán Slojmo je taký dobrák, že ani peniaze nechce prijívať, obyčajne odvetí: „Dhurkho až na rház, vy vóhlu potrebuje the pheniaže a thoto je bhagathell?“ A Hairik pripisuje, spočítuje, odčahuje, množí a keď mu jeho počtoveda značný súčet ukáže, predloží milému Durkovi zmenku, ktorá obyčajne není vyplnená, aby sa podpísal, keď sa podpíše, vtedy už je v jeho rukách, zmenku vyplní dľa svojej vôle. Ale prvšia laskavosť prestane a z poníženého smradúcha ostane dotieravý a pánovitý „milostphán“. žiada svoju podlžnosť, vyhráza sa s dražbou a úbohý Slovák musí sa koríť takejto pijavici, musí sa mu vďačiť, sta otrok pánovi, nosí mu ľusy, spiečky, v zime si odrába dlh, robotuje za mizernú mzdu 40 halierov, mnohokrát i so statkom, ale dlh len rastie, lebo 40 halierov vyrobí a 60 prepíše. Mnohokrát niektorý i platí svoj dlh, ale všetko marné, lebo úžerník sa vymlúva, že starú zmenku už roztrhal, tak jej není a biedny chuťas uveri, zaplatí čiastku dlhu, nesvedomitá pijavica vystaví novú zmenku na dlh, ktorý ešte zostáva, ale dlhu nie len že neubudlo, ale ešte prirástlo s novou zmenkou. Najsmutnejšie je to, že nie len s naším majetkom vládne táto ničomná sberba, ale mnohokrát i s telom našich žien a dieťok s našou česťou i našu krv pruzia títo ssvaci! Mnohý rodič vyšle vlastné dieťa, aby zaplatilo úroky so svojou panenskou čistotou, mnohá žena tiež prelomí vernosť stavu manželského, keď není v stave platíť, lebo títo „pháni“ s živými barbami vedia vyličiť dražebný bubon a žobrčku kapsu na toľko, že muž zatnúc pášťami mlčí a žena je otrokyňou zvieracích chuťok tejto ničomnej sberby. Preto práve u nás je na toľko rozšírená nemravnosť, prečo práve tu, kde je ľud najpobožnejší, prečo u nás je 25%—50% t. j. polovica nezákonných detí? preto, lebo u nás úžera má v rukách samovládu. Či není naše polozenie hrozné? bez vodcov, ktorí by sa nás zaujali, nás z tohoto otrockého polozenia vyslobodili, biedne hyneme; z otcovských chalúp nás vyhánia, otcovský krov, kde naša kolíska stála nám nad hlavami odnima dovan-drované plemá pijavice a my sme prinútení s bôhnyim srdcom zanechať otcovskú hrudu. Ale ešte sme sa nevzdali nádeje, že i nám Boh, Otec ubiedených, vzbudí takých horlivých vodcov, ktorí i vás ešte v čas k novému životu prebudili.

Vy ale drahi bratia! vezmite si náuku z vašich ztročólych bratov horniackých, ešte silnejšie sa spojte, prilnite k vašim vodcom s dôverou a laskou, aby vás nezastihol tak krutý osud, jako nás, zvláštne varujte sa prameňa všetkej biedy: korhelstva ktoré u nás ako morová ranu pustoší, nič a zabija zdravý národ. Pán Boh s nami a zlé preč. Janko Drotár.

Kupujte v potravnom spolku!

— Zo Skalice. Ctená Redakcia „Pokroku.“ V minulom čísle 44. vášho ct. časopisu v článku „predávame víno“ medzi iným dotknul sa pán dopisovateľ aj hospodárskeho vinohradníckeho družstva, a klade mu to za vinu, že spomenuté družstvo nezaložilo spoločnú pivnicu na vývoz vína do cudzozemska a že nevyzvalo občanov k spolupráci.

Družstvo účinkuje len niečo vyše roka a som presvedčený, že i sám p. pisateľ drží vlnajšie víno za nesúce do spoločnej pivnice a pre vývoz. Iste by stál už dnes na každom hostinci v cudzozemsku v ktorom by sa bolo meralo naše vlnajšie víno ten nápis „Hier wird kein Skalitzer wein ausgeschenkt“ (Tu sa Skalické víno nemerá). Pán pisateľ musí mať o nás veľmi dobrú mienku, alebo chce do nás len zavadiť, keď predpokladá to, že družstvo mohlo robiť reklam ešte aj vlnajšej úrode vína! O Skalickom víne môže sa vo všeobecnosti povedať, že ono nenie odkázané na reklamu, víno z roku 1901 rozpredalo sa skoro všetko behom jedného roku až po 40—50 Hl. Tomuto tedy neškodila konkurencia italského vína.

Nám Skalickým vinohradníkom v prvom rade pride rozmyšľať a radiť sa otom ako by sme zväčšili úrodnosť našich vinohradov o len keď budú všetky vrchy revou vysadené a naše okolie nebude vstave viacej všetko víno spotrebovať a následkom toho pôjde víno večne nazpätok — len potom nastúpi potreba spoločnej pivnice a rozumného manipulovania s vínom, aby ono bolo schopné vývozu. Teraz ale ráčte na tom pracovať vo vašom ct. časopise, aby lanské víno pokúpili miestni a okolití hostinskí za lacnú cenu, veď obecenstvo bude radšej piť aj toto víno po 22—24 kr. než víno pochyného pôvodu a jakosti po 36 kr.

Čo sa tej druhej včítky týče, že obecenstvo nebolo vyzvané, pýtam sa, že kto je to obecenstvo? veď aj my dosavadní členovia sme len snáď tiež bár aj malá čiastka z obcenstva. My nahliadnuc potrebu a prospešnosť tohoto družstva nenechali sme sa vyzývať. Pán pisateľ, ktorí je iste zkušeny toho, koľko práce a ustávania stojí zakladanie takého spolku istotne to nemá za zlé zakladateľovi, že ho on založil a nie iní?!

Prial by som si, aby každý z našich občanov prečítal si stanovy nášho družstva tam videl by, aký široký čínokruh a pekné ciele má pred sebou „Hospodárske vinohradnícke Družstvo“ v Skalici, jestli ono nemôže k dobru obecenstva pracovať jako je to jeho určením, toho vínu neponese družstvo, ale nevypelost a netečnosť obecenstva.

Bez všetkého vyzývania mal by sa prihlásiť za člena tohoto družstva každý pokročilý občan mesta nášho sám. Člen družstva.

Teší nás, že úvodník „Pokroku“ bol povšimnutý, článok pochádza od ticheho pozorovateľa, ktorý do vnútorných diel družstva zasvätený nie je. Dľa nášho náhľadu, mal pisateľ v úmysle povedať, jako si to myslí a jako by si predstavoval účinkovanie družstva. Zavadiť sotva chce, povzbudiť to ano. Ovšem zlé víno nie je súčasť pre reklamu, ale žeby naše vína nepotrebovaly reklamy, to je mylný názor, dnes sa každá vec oznamuje, ohlasuje, i dobré veci sa musia svetu oznámiť, ináč si ich nikto nevšima.

Jestli si pán dopisovateľ zvelebenie našich vín tak predstavuje, že sa musia najprv všetky hory vysadiť revou a že jestli by sa potom naša nadprodukcia vína neminula, potom nastúpila by potreba spoločnej pivnice, nuž úprimne rečeno není pravdepodobné, že by pri našich klimatických pomeroch vysadené byly revou všetky hory.

A ďalej verí tomu pán dopisovateľ, že ceny vína budú sa v budúcnosti riadiť dľa miestnej spotreby? nikdy, tie časy už prestaly, dnes všetko závisí od svetového obchodu, jako všetky obchody s produktami svetovými, keď sa v Skalici aj 10 rokov neurodi vína, to nebude mať na ceny vína žiadny, alebo nepatrný vliv. Teda svetový trh a nie malicherné okolnosti domáce nám brozia a tu nedá sa pomáhať s malými prostriedkami, tu treba organizácie širokej, premyslenej, nie „čiasťky obecenstva“ jako horovite Vy, tu treba všetkých sdružiť, všetky sily sústrediť na ochranu zájmov pestovateľov vína.

Volat a vyzývať sa musí všade v každom spolku. Jestli je obecenstvo nevypelá, netečné, musí sa učiť, vzdelávať, ale nie jedna čiastka, lebo s čiastkou len čiastočný úspech, kusé dielo a nie celok, ale nehotová vec. Volat po svatbe na hostinu, aby čert za zlé nemal, je predsa trocha divné. My sme sa od spoločnej práce nikdy neodťahovali, ani sme na čiastky drobiť nepočali, preto nedrobme sa ešte viacej a neohrievajme staré veci. V práci za hospodárske pozdvihnutie ľudu najdte nás vždy pohotove, všetkých jako celok a nie čiastku!! Red.

Odporúčajte „Pokrok“ jedno číslo stojí 1 kr.

Hospodárstvo, priemysel, kupectvo.

Prečo sa nám nedari. Sledujúce rozvoj družstevníctva v zemiach susedných, rozkvet dobytčárstva, drôbežníctva, mliekarstva, ovocinárstva, hospodárskeho priemyslu v pomeroch menej priaznivých, u národov menších nežli je náš, obdivovať ich musíme. Ale zároveň nastane otázka: prečo nám sa podobne nedari. Nie sme zajiste menej pilní jako Dáni, Nizozemci, Švajciari a predsa výsledky našich snah nesnesú porovnanie s výsledkami hospodárskej činnosti v zemiach menovaných národov. Odkiaľ to? Dľa mojho zdánia tri veci zaviniły nepopierateľný nezdar: 1) naša nespoľahlivosť, 2) ľahkomyselná dôverivosť a 3) povrechosť. Nedbáme, aby naše výrobky vždy byly bezvadné a úprava ľahodná. Preto neprenikneme rovno na tržišťe, ale odkázaní sme na priekupníkov a tí platia, koľko chcú, zbožie a výrobky ale triedia, upravia podľa požiadavkoch nakúpíkov a získajú bohatstvo bez namáhania, kdežto my hynieme. Vo Viedni je shon po dobrom masle, vajciach nezkažených, po režnom chlebe, mlieku neporušenom, ovoci dobrom a po iných plodinách i výrobkoch hospodárskeho priemyslu. Do Viedne máme skok a predsa tržišťe ovládajú tam iní. My živoríme a iní zarábajú. Neosvojili sme si onu vlastnosť obchodníku, ktorej sa rieka vľúdnosť. U nás rozhodňuje chvíľková nálada a nie vypočítavosť, prostoduchá doverivosť na miesto húževnatej nepoddajnosti a preto sa nám nedari.

Staré noviny môžeme v zahradníctve s prospechom užívať za parišťe. Vysiate semeno pokryme novinami a obťazujeme kamienky, aby vietor neodniesol ochrannú pokrývku. Semeno znamenite rýchle vzejde.

Kravy sa ľahko telia, keď tri nedele pred otelením denne dostanú hrst vareného semena, lneného v nápoji. Tiež i dojivosť sa tým značne zvýši.

Čo nového vo svete.

— Rim. V pondelok vo vatikánskej knižnici, ktorá tolko drahocenných a zriedkavých kníh a rukopisov skrýva, okolo poldeviatej hodine v izbe knihovníka vypuknul oheň. Vatikánski hasičia a pápežská telesná stráž pokúsili sa oheň zadusiť, ale sa im to nepodarilo a ponevác začala sa chytať už aj susedná knižničná sieň, telefonovali pre mestských hasičov a policiu. Onedlho došli do Vatikánu štátny sekretár Ronchetti a rímsky mešťanosta Colonna s mestskými hasičmi a s policiou. Vo Vatikáne bol veľký poplach. S prívolením majordomusa vatikánskeho mestskí hasiči a policajti vtiahli do Vatikánu, čo sa od zrušenia svetскеj moci pápežskej ešte nestalo. Mestským a pápežským hasičom podarilo sa oheň do polnoci udusiť. Nad tou miestnosťou, kde horelo, krov sa preboril knihy, rukopisy a umelecké predmety všetky ratovali.

Z tejto príležitosti rímské časopisy poukazujú na potrebu toho, aby vo Vatikáne nakopené mimoriadne cenné historické a umelecké poklady lepšie byly chránené pred podobným nebezpečím. Jako sa pozdejšie zistilo, pri ohni zhorel jeden Marcellianusov kodex, jeden papyrus a niekoľko starých tlačív. „Tribuna“ píše, že nedá sa myslieť, že by oheň podložila bola hriešna ruka. Fuccinelli, majster apoštolskej paloty, navštívil rímskeho mešťanostu knieža Colonna a v mene pápežovom poďakoval sa mu za poskytnutú pomoc.

Čo nového doma.

Nové ministerstvo. Gróf Štefan Tisza, ministerský predseda a vnútorných záležitostí. Albert Berzeviczy kultus a výučba. Ladislav Lukács financie. Alexander Plósz spravodlnosť. Béla Tallian orba. Karol Hieronimy obchod.

Alexander Ngiri zemebrana.

Ervin Cseh horvatský minister.

Vo stredu predstavila sa nová vláda parlamentu. Tisza bol prijatý s ohromným škandálom a skoro ani k slovu neprišiel. Szederkényiho strana, čiastka Kossuthistov a ľudová strana rečnili, kričali a nepripustili ho k slovu, ale Tisza povedal svoje, notári hore vzali protokol a opposicia kričala ďalej, lebo toto počínanie ministrovo vysvetlovalo si ako násilie. O troch hodinách rozpustili zasadanie, vo štvrtok sa zase tak pokračovalo a myslime v piatok tiež. Tisza že je obhodlaný obstrukciou zlomiť.

Týždeň vraj dočká, keď to nepôjde odroči sa snem, a keď tlak obecenstva poslancov nedomúti k riadnej práci, rozpustí snem aj v ex-lexi a budú nové voľby.

Áké budú? kto to môže povedať?

V magnátskej snemovni vypočuli ho ticho. Starí ministri išli do pensie, dostane každý tuším 8000 zlatých, s tým už len nejakú vyzijú!

Drobné zprávy.

— Skalický všesvatký trh bol veľmo živý, statok následkom vypuklej nákazy v senickom okrese, ktorý je zatvorený, išiel živo na odbyť. Kravy byly v cene. Príhon prasat bol tiež značný a neboly drahé.

— Upozornenie pre vystahovalcov. Vo všetkých amerických novinách čítame, že v Spoj. štátoch vybuchla hospodárska kríza a je tam mnoho delníkov bez práce. Neustále sa vracajú odtiaľ ľudia domov a všetky fabriky redukujú prácu.

— Nové potravné spolky zakladajú sa v Mor. Lieskovom a v Dolnom Srní v trenc. stolici.

— Z Radošovic nám píšu, že kapla sv. Stanislava je z vonku celá opravená a pokrytá. Pánu farárovi Dr. J. Michálkovi srdečná vďaka za túto starostlivosť. Počúvame, že pán farár sa už z nemoci pozdravil.

— Kopčanskí občania vyslovujú pánu Antonovi Suchý stolárskému majstrovi srdečnú vďaka, za ochotné shotovenie oltára, pre sochu P. Marie. Ďakuje sa srdečne aj tým pannám a všetkým darcom ktorí na sochu láskave obetovali.

— Členovia mliekarskeho družstva sa vyzývajú, aby podiely splácali. Platiť možno u pokladníka J. Hasičky doma, a v nedelu večer v „Kruhu“, kde sa budú členom aj stanovy vydávať.

— Členovia gazd. potr. spolku v Radošovicach sa vyzývajú, aby upísané podiely čo najskôr splatili.

— Členovia „Kat. Kruhu“ v Skalici, vo Gbeloch, v Mokromháji splácajte členovské príspevky, nezapomínajte na svoju povinnosť voči spolkom.

Z redakcie: Dojé. Prišlo, musí sa prepracovať. V. Levary: Podpíste sa. B. Sv. M. Hneváte sa? píše!

Kukátko.

Zlatá Paulinko!

Ten tvoj nemilosrdný tatínek mi toho tolko naložil, že by to i trom bolo bývalo dost. Žiaľ a ľútosť sviera moje srdce, keď si pomyslim, jak tá nešťastná trstienka na mojom tele účinkovala. Ešte dovču! ma to štípa a ohmätavam s boľastou švýky napuchnutej čiastky tela, ktorá ako sa volá, snadno si domyslíš. I môj otec sa o tom dozvedel a vzal ma doma druhýkrát do roboty. To ma natoľko rozžiarilo, že som hned bežal do lekárne a kúpil som si „ozigaňkráglí t. j. cyankali, abych sa otrávil. Ale ten apateľkár vieš čo urobil? Namiesto jedu dal mi na prehnatie. Idúc spať, vzal som sklienku pritisknul k ústam a vypil som tekutinu v tom povedomí, že ma už ráno živého nenajdú. Od toho času sa usilovne učim a keď budem hotový, budeme sláviť spolu svatbu.

Do tedy maj sa dobre a neposielať mi listky. Sándor.

Naučenie: Tak by sa zišlo urobiť každému nedorostkovi, ktorý na miesto učenia myslí na darobnice. Kde sa na deti nedohlíeda, tam ovocie zla skoro dozrieva, čistota srdca mizne, zlé náruživosti sa vzťahujú a mládež duševne i telesne upáda, krpátie a hynie.

Vianočné hry!!!

Narodenie Pána . . . 20 hal.
 Víťazstvo Messiáša . . . 20 „
 Príchod Spasiteľa . . . 25 „
 všetky 3 za 60 hal.
 sú k dostaniu
 u J. Teslika v Skalici,
 a u kníhkupecov.

„Potravný Spolok“ v SKALICI

Páni hospodári!!!

Prihlašujte sa na
umelé hnojivá
 na oziminy
 lebo čas je tu!

kávu

Žiadajte v potravných spolkoch a u
 kresť. obchodníkov.

len od známej kresť. firmy

B. ROSENKRANC
V PRAHE.

priamy dovoz zo zámorských krajov naj-
 lepších a jemnohutných druhov.

Zastupuje: **A. Burian Brno.**

35 Vinterhollerovo nám. 19.

Ve prospech Ústředni Matice Školské.

Humpolecké súkna

a lodny. Dámske lodny.

Módne látky oblekové, látky na svrchníky a have-
 loky, z čistej ovčej vlny v ľavých cenách odporu-
 čuje:

KAREL ZOCIAN,
 súkenický a prvý zasielateľský obchod
 v Humpolci.

Vzorky k nahliadnutiu zasielajú sa franco.

Nahrobné križe

pre našich milých v Pánu
 zosnulých predáva za mier-
 né ceny v peknej úprave a
 trvalom zlatený aj s ka-
 menom od 13 až do 60
 Korun u

Rudolfa Detony

Cenníky

Staré sa tiež pravým
 zlatom a striebrom ob-
 novujú.

Tiež za veľmi ľavné ceny

u
v Uh. Skalici.

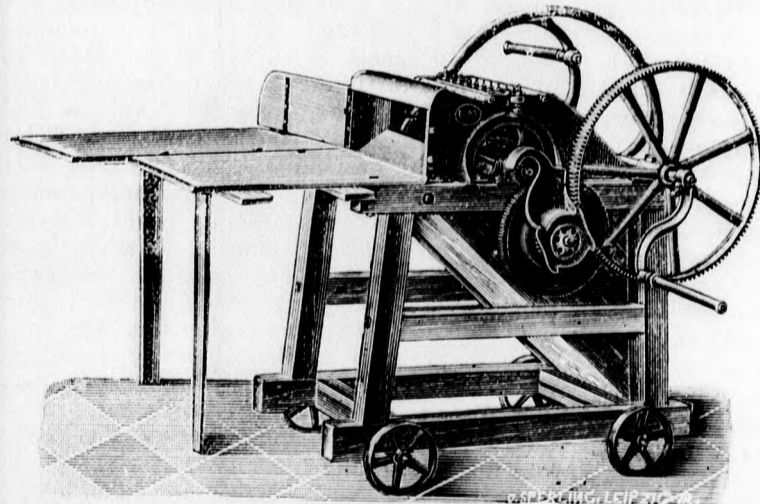
zdarma!

Jediná dielňa na Morave pre výrobu huslí!

Josef Lidl, Brno, (Morava)
 Zelný trh č. 11.
 (ve vlastním domě)
Továrna výroba hudobných nástrojov.
 18
 Prisažný znalec c. k. zemského súdu.
 Cenník na požiadanie zdarma.
 Vývoz do všetkých dielov sveta.

Mydlo „Palacký“
 je najlepším českým vý-
 robkom.
 Práca ľahká
 účinnok prekvapujúci!
 Prádo biele ako sníh!
Ján Vilímek,
 továrňu na mydla v LIPNIKU,
 nad Bečvou, (Morava).

PÁNI HOSPODÁRI!

MICHAL TRESKOŇ, fabrikant hospodárskych strojov **V BYTČI (Nagy Bittse.)**

Kostolné sviece,
 pravé voskové, polvoskové,
 stearinové hladké i krásnené,
stĺpky, sviečky obetné a
stromkové,
 sviečky stearinové a parafínové tabulové,
 vozové lampášové,
 všetky druhy voskového zbožia,
 tiež perník struhací,

a jemný zákuskový,
 doporučuje najodbornejší zuod kontinentu, firmy.

V. Zbořil a syn

první moravská továrna na voskové
 zbožie a perník.

v Bystřici pod Hostýnem (Morava.)

Založeno r. 1858.

Odborné vyevedenie z Ljublane, Marja Cell, MI
 Eccleslavi, Parize Dejeny Côte d' Or, Litomerice
 Prahy atd.